

LOVČEN BANKA^{AD}

**IZVOD IZ KODEKSA POSLOVNOG PONAŠANJA
(ETIČKI KODEKS)**

Sadržaj:

I. Uvodne odredbe.....	3
II. Društveno odgovorni.....	3
III. Temeljna načela	3
IV. Saradnja i odnos sa klijentima, poslovnim partnerima, medijima i trećim licima	4
V. Odnos prema radu i radnoj okolini.....	5
VI. Povjerljivost i tajnost podataka	5

I. Uvodne odredbe

Kodeksom poslovnog ponašanja (u daljem tekstu: Etički kodeks) Lovćen banke AD Podgorica (u daljem tekstu: Banka) uređuju se temeljna načela i pravila profesionalnog ponašanja zaposlenih Banke u međusobnom odnosu prema ostalim zaposlenima, klijentima, poslovnim partnerima, građanima, radu i radnoj okolini, kao i pravila postupaka utvrđivanja povreda ovog Kodeksa od strane zaposlenih Banke, a na osnovu pritužbi podnesenih od strane klijenata, drugih zaposlenih, poslovnih partnera i ostalih građana.

II. Društveno odgovorni

Ciljevi i misija Banke su: smanjenje nivoa siromaštva, zaduženosti, osposobljavanje žena u biznisu, unapređenje ruralnog dijela zemlje, početak i razvoj malih biznisa kao i razvoj svake druge finansijske i socijalne nezavisnosti crnogorskih građana i malih i srednjih preduzeća.

Vizija Banke je zauzimanje prve pozicije na tržištu bankarskih usluga u Crnoj Gori, te stići u vezi stvaranje fer ponude svim potencijalnim klijentima u zajedničkom rastu i razvoju, kao i u izgradnji naše zajedničke budućnosti.

Kao osnovne vrijednosti i linije vodilje u ostvarenju zadatih ciljeva, svoje misije i vizije, Banka ističe: odgovornost, organizovanosti, lojanost, fleksibilnost, kooperativnost, intuitivnost, inovativnost, mudrost, otvorenost i hrabrost.

Akcionari i Uprava Banke dosljedni su u poštovanju zakonske regulative, ljudskih i radnih prava, profesionalnog i fer ponašanja na tržištu, poštovanju konkurencije, visokih standarda zaštite okoline i odgovornom odnosu prema lokalnoj zajednici i društvu u cjelini putem podrške projekata od značaja za lokalnu zajednicu, sponzorstava i donacija kulturnih, sportskih, humanitarnih i drugih akcija, projekata i pojedinaca.

Banka se odgovorno ponaša i pri zapošljavanju kadra, investira u ljudski kapital obezbjeđujući konstantnu edukaciju i mogućnost napredovanja, pruža potpunu informisanost svojim zaposlenima nesmetanim protokom informacija i sigurnost na radu.

III. Temeljna načela

Zaposleni u Banci se u radu rukovode sljedećim etičkim vrijednostima: poštovanju zakonitosti rada i poslovanja, zabrani diskriminacije i povlašćivanja, zaštiti podataka o ličnosti i zaposlenih, klijenata i akcionara, profesionalnosti, stručnosti, savjesnosti i odgovornosti, uzajamnom poštovanju, povjerenju, saradnji, pristojnosti i strpljenju.

Zaposleni Banke u obavljanju poslova i radnih zadataka dužni su da postupaju u skladu sa zakonima Crne Gore i internim aktima Banke – ovim Kodeksom, Statutom i procedurama rada.

U situacijama koje nisu regulisane ovim Etičkim kodeksom i aktima Banke, zaposleni se moraju ponašati savjesno i u skladu sa najvišim normama odgovornog ponašanja.

U svakodnevnom izvršavanju poslova, zaposleni svojim postupcima ili izjavama ne smiju diskriminisati ili povlašćivati druge osobe po bilo kojoj osnovi, a naročito po osnovu porijekla, pola, društvenog ili materijalnog položaja, profesionalnog zaposlenja, jezičke, rasne, nacionalne i vjerske pripadnosti, bračnog ili porodičnog statusa, seksualne orijentacije, članstva u pojedinim političkim ili sindikalnim organizacijama ili po bilo kojoj drugoj osnovi suprotno Ustavu Crne Gore i konvencijama Organizacije Ujedinjenih nacija.

Zaposleni u Banci su dužni da se s posebnom pažnjom odnose prema osobama s invaliditetom i drugim osobama s posebnim potrebama, kao i da pruže adekvatnu pomoć neukim strankama.

Od zaposlenih u Banci se očekuje odgovorno, savjesno, profesionalno i etički besprijekorno ispunjavanje radnih obaveza.

Od zaposlenih u Banci se očekuje djelovanje u duhu zajedničkih ciljeva i učestvovanje u djelatnostima koje neće biti u sukobu sa njihovim profesionalnim obavezama u Banci niti štetiti tim obavezama.

Organi Banke i svi zaposleni moraju kod obavljanja svojih zadataka da postupaju u skladu sa načelima i pravilima ovog Kodeksa i da svojim radom i ponašanjem u Banci i van njega ne štete ugledu Banke, kao ni finansijskom sektoru Crne Gore.

Svi zaposleni Banke obavezni su da se ophode prema najvišim etičkim načelima poslovnog ponašanja i da poštuju principe poslovnog ponašanja utemeljenih ovim Kodeksom.

IV. Saradnja i odnos sa klijentima, poslovnim partnerima, medijima i trećim licima

U odnosu prema klijentu, poslovnim partnerima i ostalim građanima zaposleni u Banci su dužni da postupaju profesionalno, nepristrasno i pristojno.

Dobar poslovni odnos je zasnovan na otvorenosti i međusobnom povjerenju te informacije koje razmjenjuju zaposleni i klijent moraju biti tačne i pravovremene.

Zaposleni u Banci u obavljanju poslova i radnih zadataka primjenjuju stručno znanje na takav način da klijentima, poslovnim partnerima i građanima pružaju istinite i potpune informacije o pitanjima za čije davanje je ovlašćen u okviru poslova koje vrši, a posebno podatke koji se tiču opštih uslova poslovanja, proizvoda i usluga Banke.

Zaposleni Banke je dužan da klijentu predloži proizvode i usluge koji su od koristi za klijenta ne uslovljavajući ga korišćenjem drugih usluga koje nisu u vezi sa osnovnim poslom, u skladu sa propisima i Etičkim kodeksom Banke.

Zaposleni u Banci su dužni da primjenjuju načelo odgovornih bankarskih principa i praksi, kojima se posebno ustanovljava obaveza dosljedne primjene načela pravovremenog i tačnog informisanja klijenta o proizvodima i uslugama koje Banka nudi na tržištu, kao i o podacima koji se odnose na druge pravne poslove koje je klijent zaključio sa Bankom, u skladu sa propisima.

Obaveze iz predhodnog stava ovog člana zaposleni su dužni da primjenjuju sa dužnom pažnjom, posebno u odnosu na klijente – fizička lica, u cilju pravilne primjene propisa kojima se uređuje oblast zaštite potrošača.

U obavljanju poslova i zadataka van radnog mjesta kao i ponašanjem na javnom mjestu, zaposleni Banke moraju paziti da ne umanje lični ugled i ugled i povjerenje koje javnost ima u rad Banke. Zaposleni Banke ne smiju odavati bilo kakve informacije vezane za Banku. Zabranjeno je i odavanje ličnih podataka, u skladu sa propisima kojima se uređuje zaštita ličnih podataka, kao i odavanje privatnih informacija o kolegama (adrese stanovanja, brojevi telefona, privatne e-mail adrese i dr.).

Zaposleni Banke moraju izbjegavati neprofesionalno ponašanje koje može štetiti interesima i koji mogu negativno uticati na rad i poslovanje Banke.

U obavljanju privatnih aktivnosti zaposleni Banke ne smije koristiti službene oznake ili autoritet radnog mjesta u Banci.

U odnosima s medjima, analitičarima i investitorima Banka ima jasno i precizno definisane izjave. Zaposlenima nije dozvoljeno samoinicijativno davanje izjava u ime Banke.

Zaposlenima nije dozvoljeno komentarisanje glasina niti učestvovanje u njihovom kreiranju i širenju. Svaka aktivnost zaposlenog na ovom polju biće tretirana kao povreda Etičkog kodeksa.

Zaposleni u Banci ne smiju tražiti poklone, podsticati poklanjanje niti primati poklone i druge povlastice bilo za sebe ili za drugu osobu, za koje postoji pretpostavka da će posredno ili neposredno uticati na njihovu objektivnost, ispunjavanje profesionalnih obaveza i poštovanja profesionalnih prava i dužnosti. Promotivna putovanja, usluge, premije, popusti se načelno, takođe, smatraju poklonima i treba ih izbjegavati.

Od ovog stava izuzeti su pokloni koji predstavljaju konvencionalnu gostoljubivost i imaju simboličnu vrijednost.

V. Odnos prema radu i radnoj okolini

Zaposleni Banke su dužni da povjerene poslove i zadatke obavljaju stručno, pažljivo i pošteno sa punom odgovornošću prema ostalim zaposlenima, klijentima, poslovnim partnerima i Banci.

Zaposleni Banke su dužni da se pridržavaju temeljnih načela pravovremenog i efikasnog obavljanja poslova, poštovanja radnih obaveza, savjesnog rada, odgovornosti za svoje postupke i rezultate rada i da postupaju po uputstvima nadređenog u vezi sa ispunjavanjem radnih obaveza.

Od zaposlenih se očekuje aktivan odnos prema radu, ispunjavanje postavljenih planova, timski rad kao i samoinicijativa u rješavanju zadataka.

Od zaposlenih se očekuje da preuzmu ličnu odgovornost pri obavljanju radnih zadataka.

Tokom radnog vremena svaki zaposleni je dužan da prati i aktivno učestvuje u procesu rada, da uočava probleme vezane za svoj posao i da o tome obavijesti neposredno pretpostavljenog.

VI. Povjerljivost i tajnost podataka

Svi zaposleni koji u obavljanju poslova dođu u posjed informacija i podataka koji su važećim zakonima, podzakonskim aktima i Statutom Banke označeni kao poslovna tajna, dužni su da za vrijeme rada i po završetku radnog angažmana u Banci čuvaju te podatke i ne smiju ih upotrebljavati u lične svrhe niti učiniti dostupnim trećim licima.

Zaposleni su obavezni da osiguraju povjerljivost i tajnost kao i zaštitu poslovnih podataka, dokumenata i informacija o radu i poslovanju, u skladu sa opštim aktima Banke i važećim zakonima, osim u slučajevima kada je Banka dužna da postupa u skladu sa zakonom i internim pravilima .

Zaposleni su posebno dužni da osiguraju zaštitu podataka o ličnosti.

Banka je dužna da ustanovi zbirku/e ličnih podataka zaposlenih u skladu sa važećim zakonom u Crnoj Gori.

Na dokumentaciji Banke (zahtjev za kredit, izjave, administrativne zabrane i dr) mora biti istaknuto da lice koje potpisuje određeni dokument istovremeno daje saglasnost Banci u smislu odredaba Zakona o zaštiti podataka o ličnosti. Takođe, prilikom svakog upita u stanje na računima klijenta (Kreditni biro), zaposleni u Banci će imati pismenu saglasnost lica na koje se taj upit odnosi.

Zaposleni koji pri obavljanju posla ili tokom obavljanja svojih dužnosti imaju posredan ili neposredan pristup insajderskim informacijama (neobjavljene ali precizne informacije koje sadrže detalje o klijentu i njegovom poslovanju) ili su u posjedu istih, ne smiju ih objelodanjivati ili davati savjete trećim licima koja bi od njih imala koristi. Od ovog stava izuzeti su zahtjevi sudskih organa, vještaka, Centralne banke Crne Gore, Uprave za sprječavanje pranja novca i drugih državnih institucija, u skladu sa zakonom.

Podatke koje zaposleni dobiju na korišćenje ili na uvid tokom obavljanja poslova moraju koristiti i njima raspolagati u skladu sa opštim aktima Banke i ovim Kodeksom. Ove podatke zaposleni ne smiju koristiti za ličnu korist ili načinom koji bi mogao uticati na poslovni ugled, rezultate poslovanja i tržišni položaj Banke.